

SAKİN NUN VE TENVİN İLE ALAKALI HÜKÜMLER

SAKİN NUN :

Harekesi olmayan nun harfine denir. Yazımda mevcut olduğu gibi, hem vasıl hem de vakıf durumunda telaffuz olunur.

TENVİN:

Arapçada isimlerin sonuna gelen, telaffuzda ve vasıl durumunda mevcut, fakat yazımda ve vakıf durumunda mevcut olmayan sakin nun'a denir.

SAKİN NUN VE TENVİNLE İLE İLGİLİ DÖRT HÜKÜM

İZHAR

İDĞAM

KALB
(İKLAB)

İHFA

İZHAR

İzhar edilen harfi, gunne ilavesi yapmadan mahrecinden açıkça telaffuz etmektir. Harfleri: { ء ه ع ح غ خ } harfleridir.

مَغْلُوبَةٌ إِلَى	مِنْ عَطَاءٍ	وَإِنْ عُدْتُمْ	مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ	مِنْ حَسَنَةٍ
وَمَنْ أَرَادَ	قَرْيَةً أَمَرْنَا	إِنْسَانَ الزَّمَانُ	مَنْ حَمَلْنَا	وَإِنْ هَوْنٌ
عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ	إِلَهًا آخَرَ	عَنْهُ	سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ	مِنْ خَيْرٍ

İDĞAM

Sakin harfi harekeli harfe ulamaktır. İdğam sonrası, ulanan harften (sakin harf) eser kalmaz ve ortada şeddelenmiş tek bir harf kalır. Harfleri: [يَزْمَلُونَ] kelimesinde bulunan altı harftir.

İDĞAM ÇEŞİTLERİ

GUNNELİ İDĞAM

Harfleri [يَنْمُو] kelimesindeki dört harftir.

GUNNESİZ İDĞAM

Harfleri [ل ر] dir.

KAMİL İDĞAM

Harfleri [نرمل] harfleridir.

NAKİS İDĞAM

Harfleri [وى] dir.

GUNNELİ İDĞAM

إِنْ يَقُولُونَ	قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ	إِنْ يَشَاءُ	جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ	لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ
Nakıs İdğam	Kamil İdğam	Nakıs İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam
خَيْرٌ وَأَحْسَنُ	أَنْ يَفْقَهُوهُ	عَدُوًّا مُبِينًا	أَنْ يَبْعَثَكَ	مَلَائِكَةً يَمْشُونَ
Nakıs İdğam	Nakıs İdğam	Kamil İdğam	Nakıs İdğam	Nakıs İdğam
لِمَنْ يَشَاءُ	مَلُومًا مَحْسُورًا	أَنْ نُرْسِلَ	شِفَاءً وَرَحْمَةً	أَنْ يَأْتُوا
Nakıs İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam	Nakıs İdğam	Nakıs İdğam

GUNNESİZ İDĞAM

مِنْ رَبِّكَ	مَلَكًا رَسُولًا	كَمَنْ لَا يَخْلُقُ	عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ	مِنْ لِقَائِهِ
Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam
بَشَرًا رَسُولًا	مِنْ رُوحِهِ	هُدًى لِبَنِي	مِنْ رَبِّنَا	وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ
Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam
لَرَوْفٍ رَحِيمٍ	أَجَلًا لَا رَيْبَ	لآيَاتٍ لِقَوْمٍ	بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا	سُجَّدًا لِلَّهِ
Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam	Kamil İdğam

ÖNEMLİ

- İdğam sadece iki kelime arasında gerçekleşir. Eğer sakın nun idğam harfleri ile aynı kelimedede yan yana gelirse, idğam yapılmaz. Zira bu şekildeki idğam, kelimenin bünyesini bozar, manasını değiştirir. Kuran'da dört kelimedede bulunur ve hükmü izhardır.

{ قِنْوَانٌ صِنْوَانٌ بُنْيَانًا الدُّنْيَا }

- Şu iki ayette Asım kıraatinin Hafs rivayetinde (Şatibiyye tarikine göre) sadece izhar ile okunur, idğam yapılmaz.

{ نَ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ } { يَسَ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ }

- İdğam aynı kelimedede vuku bulmaz kaidesinin istisnası olarak ise Şuara ve Kasas surelerinin başındaki { طَسَمَ } Hafs rivayetinde idğam ile okunur.

KALB (İKLAB)

Tenvîn veya nûn-i sakinden sonra [ب] harfi gelmesi durumunda, nun sesinin gunne eşliğinde tamamen mim sesine dönüştürülerek telaffuz edilmesidir.

جَزَاءٌ بِمَا	يُنْبِتُ	حُسْنًا بَعْدَ	أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا	أَنْ بُورِكَ
شَيْءٍ بَعْدَهَا	زَكِيَّةً بِغَيْرِ	مِنْ بَيْنِهِمْ	تَارِكٌ بَعْضَ	مِنْ بَعْدِ
مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ	أَنْبِؤُا	أَنْبَتْنَا	مِنْ بَعْدِ	مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ

İHFA

Üzerinde ihfa gerçekleşen harfi (tenvin veya sakin nunu), idğam ile izhar arası bir halde, gunne eşliğinde, şeddesiz okumaktır.

Nun sesini net vermeyip, gizlemektir. Harfleri: İdğam, izhar ve kalb harfleri dışında kalan harflerdir.

مِنْ قُرَّةٍ	مِنْ دُونِ اللَّهِ	أُنشَى	إِنْ تَحْرِصْ	وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ
مِمَّنْ ذُكِّرَ	مَاءً فَأَحْيَا	مُنْكَرَةً	حَيَوَةً طَيِّبَةً	مَنْشُورًا
أَعْيُنٍ جَزَاءً	بِمَنْ ضَلَّ	وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ	أَنْظُرُ	أَنْزَلْنَاهُ

İhfa Esnasında Dikkat Edilecek Hususlar

1. Sakin nundan sonra gelen ihfa harfinin mahrecine ağız hazır bulundurmak.
 2. İhfa esnasında genizden kamil bir gunne sesi gelir.
 3. Nun mahrecinin ağız bölümü tamamen kapanmadığı için, ihfa esnasında ağızdan da gelen cüzi bir ses mevcuttur.
- [ك - ق] harflerinde dil arkası, bu harflerin mahrecine konur ve böylece mahreç tamamen kapanır. Ağızdan ses gelmez ve ihfa sadece genizden gelen gunne sesinden oluşur.

İbrahim es-Semennudi :

وَتَتَّبِعُ الْأَلِفُ مَا قَبْلَهَا وَالغَنُّ فِي الْعَكْسِ أَلِفٌ

(Med harfi olan) elif, (kalınlık ve incelik bakımında) öncesine tabidir. Gunne ise; bunun tersi olarak sonrasına tabidir.